

A DUNAHARASZTI VÁROSI KÖNYVTÁR

2024. ÉVI BESZÁMOLÓJA

KÖNYVTÁR $\geq$ KÖNYV + TÁR

INTÉZMÉNYVEZETŐ:
LAURÁNNÉ SZILÁDI GIZELLA
2025.

A DUNAHARASZTI VÁROSI KÖNYVTÁR 2024. évi beszámolója a 2017. évi LXVII. a muzeális intézményekről, a nyilvános közkönyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló törvény előírásainak és a könyvtárhasználók igényeinek figyelembevételével, a korábban már jól bevált feladatok, programok, szakmai tapasztalatok, hazai és nemzetközi jógyakorlatok, illetve a Kulturális és Innovációs Minisztérium beszámoló sablonja alapján készült el.

1. RÖVID ÖSSZEFOGLALÓ

„A DUNAHARASZTI VÁROSI KÖNYVTÁR a helyi kultúra, a nemzeti kulturális örökség és a világ kulturális örökségének szélesebb körben való megismertetésének, a közösségi és közéleti, valamint a lakossági kultúra és kulturális szokások színtere.” – DUNAHARASZTI VÁROSI KÖNYVTÁR, SZMSZ

Alapfeladataink közé tartozik az állomány folyamatos gyarapítása, rendszerezése, megőrzése, tervszerű apasztása, az olvasás népszerűsítése és fejlesztése. Az év során a terveknek megfelelően kiemelt feladatok, programok valósulhattak meg. Programjainkon közel kétezeröttszáz felnőtt és majdnem ezeröttszáz 14 éven aluli gyermek vett részt. Az éves látogatószám túllépte a harmincnégyezer főt.

Eredményeinket idén is jelentősen befolyásolta, hogy a megálmodott eseményeket a fenntartó: DUNAHARASZTI VÁROS ÖNKORMÁNYZATA minden esetben támogatta, ill. biztosította működésünk alapfeltételeit. Emellett az OKTATÁSI, MŰVELŐDÉSI ÉS SPORT BIZOTTSÁG, a NÉMET NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT és a MAGYAR KÖNYVTÁROSOK EGYESÜLETE PEST MEGYEI SZERVEZETE is támogatta programjaink megvalósítását.

A legnagyobb gondot továbbra is a helyhiány okozza. Könyvtárunk raktárral nem rendelkezik, és noha az állomány folyamatos gyarapítása örvendetes, rövid időn belül megoldást kell találnunk a kevésbé keresett, de apasztásra meg nem érett dokumentumok elhelyezésére, hiszen a könyvtár megőrző funkcióját is szem előtt kell tartanunk.

2. STRATÉGIAI CÉLOK VÉGREHAJTÁSA

Városi könyvtárunk jellegénél fogva bárki számára hozzáférhetővé teszi az információ elérését kortól, végzettségtől és szaktudástól függetlenül. Az önkormányzat hozzájárulásának

köszönhetően a tagság mindenki számára ingyenes, noha nemcsak dunaharaszti lakosok tagjai az intézménynek. Elsődleges célunk tehát a város lakóinak, ill. a környező településekről érkező olvasóknak a kiszolgálása. Fontos, hogy az ő igényeiket tartsuk szem előtt. Legalapvetőbb tevékenységeink: az olvasószolgálat, az információhoz való szabad hozzáférés biztosítása, a szakszerű gyűjteményszervezés, a közösségi és kulturális értékek közvetítése. A városi könyvtár egyaránt naprakész szép- és szórakoztató, ismeretközlő, ill. gyermek- és ifjúsági irodalomból. 2024-ben több mint százféle folyóirat állt az olvasók rendelkezésére. Emellett közszolgáltatások tereként, közösségi irodaként, kutatási helyként is funkcionáltunk. Túlzás nélkül állítható, hogy minden korosztály talált igényes, változatos programokat magának. Az olvasószám minden évben döntő fontosságú a nyilvános könyvtárak szempontjából. A 2022. évi 387 fő és 2023-ban 498 fő új beiratkozóhoz képest 2024-ben 497 új olvasó iratkozott be a könyvtárba.

Sikeresen pályáztunk a DUNAHARASZTI VÁROSI KÖNYVTÁR 2024. évi Napközis Olvasótáborának támogatására a DUNAHARASZTI VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK OKTATÁSI, MŰVELŐDÉSI ÉS SPORT BIZOTTSÁGA által kiírt pályázaton, amit a NÉMET NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT is megtámogatott. A HAMVAS BÉLA PEST MEGYEI KÖNYVTÁR pedig NKA-s pályázati forrásból segítette az ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK hetén megrendezésre került előadást.

3. SZERVEZET

Az intézmény feladatait összesen 8 fő (7 fő teljes állásban, 1 fő megbízási szerződéssel) látja el. Jelenleg nincsen betöltetlen álláshelyünk.

- 1 fő intézményvezető, könyvtáros felsőfokú, szakirányú végzettséggel
- 1 fő intézményvezető-helyettes, könyvtáros felsőfokú, szakirányú végzettséggel
- 1 fő könyvtáros felsőfokú, szakirányú végzettséggel
- 1 fő könyvtáros felsőfokú, nem szakirányú végzettséggel
- 1 fő könyvtári dolgozó felsőfokú, nem szakirányú végzettséggel
- 1 fő könyvtáros asszisztens középfokú végzettséggel
- 1 fő technikai munkatárs középfokú végzettséggel
- 1 fő könyvtáros (megbízási szerződéssel) felsőfokú, szakirányú végzettséggel

Az olvasók számára leglátványosabb olvasószolgálati munka melletti a háttérmunkák pontos meghatározása, a teamen belül a feladatok képességek és vállalások mentén történő szétosztása fontos feladat. Ebben a gyorsan változó világban elvárás a rugalmasság, a fejlődés, a megújulás. Folyamatos képzésekkel fejlesztjük magunkat. A 2024-ban tervezett képzések közül egy valósult meg, három pedig jelenleg is folyamatban van. 1 fő végezte el az ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR KÖNYVTÁRI INTÉZETÉNEK *Könyvtári vezetési ismeretek* elnevezésű akkreditált továbbképzését, ami a 39/2020. (X. 30.) kormányrendelet 4. § (1) bekezdése és a 475/2020. (X. 30.) Korm.rendelet 13. § (1) bekezdése alapján előírt államháztartási és vezetési ismereteket nyújt a könyvtárak vezetői számára. Emellett jelenleg 1 fő *Grafikus képzése*, 1 fő *Könyvtári szakember képzése*, 1 fő *Szocioterapeuta / Komplex művészetterapeuta képzése* zajlik.

4. INFRASTRUKTÚRA

A DUNAHARASZTI VÁROSI KÖNYVTÁR 440 m²-en, két szinten várja látogatóit. A helyi buszjárat egyik megállója közvetlenül a könyvtár előtt található, így a távolabb lakó dunaharasztiak és közeli települések, sőt budapesti kerületek törzsolvásói autó nélkül is könnyen megközelíthetik a közgyűjteményt. Ez a frekventált elhelyezkedés kedvelt találkozóhellyé is teszi az intézményt.

A DUNAHARASZTI VÁROSI KÖNYVTÁR épülete nem akadálymentes. Az emeleten a kézikönyvtári rész, a mára már szinte kihasználatlan TÉKA, a Mini Galéria és a gyermekrészleg a lépcsőzés miatt mozgássérültek, babakocsival érkezők számára nem, vagy csak nehezen megközelíthető. A kisgyermekes szülők komfortérzetén azonban sokat javított a női mosdóban elhelyezett kis helyigényű pelenkázó. Az egyterűség miatt a tanulni, elmélyülni vágyó olvasókat zavarhatja a gyerekrészleg zivaja - hiszen a felső szintet tanulótérnek, kutatási pontnak is használják az olvasók. Mivel a könyvtár egyetlen galériás térből áll, nincs mód arra, hogy egyszerre csendesebb és hangosabb tevékenységeket is folytassunk benne, ezt a mozdíthatatlan polcok sem teszik lehetővé. Emiatt az író-olvasó találkozókat, könyvbemutatókat, könyvtárhasználati órákat, könyvklubos összejöveteleket, akusztikus koncerteket csütörtökre, a könyvtár zárvatartási idejére szervezzük. Bábszínházi előadásokat szombatonként szoktunk tartani.

Időszakosan a könyvtár előtti teret is használatba vesszük. Az elhelyezkedése és a mérete ugyan behatárolja a lehetőségeket, de egy aktív, hívogató külső könyvtári tér alapvető fontosságú a látogatottság növelése érdekében. Egy minimális térről van szó, két paddal és egy díszkúttal. Második éve itt állítjuk fel költészetnap-i installációinkat. 2024-ben a város lakóinak kedvenc verseit gyűjtöttük össze egy erre alkalmas felületen, amit egy helyi festőművész, grafikus, városunk alpolgármestere készített el a számunkra. Az installáció váza a PARADICSOMSZIGET EGYESÜLET felajánlása. A buszra várakozó, könyvtárba nem járó lakosok is nagy örömmel olvasgatják az ebben az időszakban kiállított verseket. A TÉGY EGY KÖNYVET – VÉGY EGY KÖNYVET! kültéri szekrény 12 éve áll az olvasók rendelkezésére. A folyamatos igénybevétel következtében javításra szorult, amit idén ajtócsereivel tudtunk megoldani.

A 2024. rendelkező évre felajánlott 2023. adóévi személyi jövedelemadó 1%-ából (657.209 forint) 639.960 forintértékben 4 db Airfree WM 600 légtisztító, levegőfertőtlenítőt vásároltunk, ami *semlegesíti a levegőben található allergén és légszennyező anyagok 99,99%-át (pollen, állati szőrök, poratka allergén, penészgomba, baktériumok, vírusok, illékony szervesanyagok).*

A könyvtári érdekeltségnövelő és állami támogatásból az állomány gyarapítása mellett a következő beszerzésekre volt lehetőségünk 2024-ben: 1 db 8 TB Nash szerver, 1 db HP 250 laptop, 1 Shure CVG12-B/C Centravese mikrofonszár kiegészítővel, 1 Electro-Voice EVERSE 8 Black időjárásálló akkumulátoros Bluetooth aktív hangfal, 12 részes ledes kirakati világító display-rendszer, 1 darab 4K Crystal UHD Smart TV.

5. GYŰJTEMÉNYI INFORMÁCIÓK

Ahhoz, hogy a felhasználók könnyen eligazodjanak a polcok között, és egyszerűen megtalálják a keresett dokumentumokat, a könyvek folyamatos rendszerezésére, felhasználóbarát kiemelésekre, tervszerű apasztásra van szükség. Szerencsére az elmúlt évben is nagyon sok új könyvet tudtunk vásárolni, ezáltal dinamikus, folyamatosan megújuló állománnyal rendelkezünk: 2024-ben 2.152 db dokumentummal növeltük gyűjteményünket, összesen 6.589.699 Ft értékben. Ebből a mennyiségből 2.011 könyvet vettünk, 104 darabot ajándékba kaptunk, 15 papírszínházi mesét és 22 hangoskönyvet vásároltunk.

Az új dokumentumokat állományba vettük, majd a megfelelő rendszerezés, a számítógépes adatbázisunkba történő rögzítés után tudtuk olvasóink felé szolgáltatni. Ezt, mint korábban is minden alkalommal, tudatos, valós igényeket kielégítő gyarapítási terv előzte meg.

Az állományvédelem fontos szerepet tölt be a könyvtár mindennapjaiban. Az elmúlt évben 594 dokumentum került javításra. Eerre a természetes elhasználódás mellett a nem megfelelő felhasználói szokások és a rossz minőségben előállított könyvek miatt is szükség volt. Összesen 2.726 elavult, elveszett, súlyosan megrongált dokumentumot selejteztünk le.

A digitalizált dokumentumok iránti igény egyre nagyobb a felhasználók részéről. Az engedélyezett dokumentumokat elektronikus formában tesszük elérhetővé honlapunkon. Ezek a kiadványok elsősorban helytörténeti anyagok, melyek településünk múltját tárják fel. Ezzel párhuzamosan a rendelkezésünkre álló egyéb dunaharaszti vonatkozású anyagok digitalizálása is folyamatban van, ami biztonságos háttérserveren kerül elhelyezésre.

6. SZOLGÁLTATÁSOK (VÁLTOZÁSOK, TRENDEK)

a. célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások eredményei

Egy városi könyvtár olvasói szinte a település egészét lefedik, kiemelt célcsoportjai mégis a gyermekek, a kisdíákok, a fiatal felnőttek, a kisgyermekes családok és a nyugdíjasok.

A város iskolái és óvodái számára 2024-ben rendszeresen szerveztünk könyvtárhasználati órákat, összesen 19 alkalommal. A legkisebbek számára beszoktató, a könyvtárral, könyvekkel ismerkedő foglalkozásokat tartottunk havi rendszerességgel.

Településünk meghatározó részét képezik a német, roma és bolgár nemzetiségiek. A könyvtárban jelenleg a német kisebbség településtörténeti anyagának gyűjtése folyik.

Támogatnunk kell a hátrányos helyzetben élőket is! Meg kell találni az utat a hátrányos helyzetű könyvtárhasználók (és a könyvtári szolgáltatásokat egyelőre nem használók) felé. A nyilvános könyvtár bárki számára elérhetővé teszi és közvetíti az információt; befogadó környezetet teremt mindenkinek, akármilyen szociokulturális háttérrel érkezik hozzánk. Egy helyi rehabilitációs otthon és a BÁRKA ALAPÍTVÁNY lakói rendszeres, visszatérő látogatói könyvtárunknak.

b. helyben elérhető szolgáltatások

A könyvtári alapszolgáltatások mellett irodai szolgáltatásokkal is a felhasználók rendelkezésre állunk. A fénymásolás, nyomtatás, szkennelés mellett, laminálunk, spirálozunk és három számítógéppel várjuk az internetezőket.

c. távolról elérhető szolgáltatások

A könyvtár világhálózatban működik, akkor is működőképes, ha fizikailag bezár. Adatbázisok (ARCANUM, NAVA), melyek könyvtárunkból ingyenesen elérhetők, tájékoztatás, online tartalmak megosztása, könyvtárközi kölcsönzés, mind-mind az olvasói igények kielégítését szolgálják. Emellett lehetőség van a könyvek ingyenes előjegyzésére, foglalására, hosszabbítására is. A Szikla Integrált Könyvtári Rendszer új szolgáltatása is a felhasználókat segíti. Az IKR a lejárat előtt három nappal értesítést küld az olvasóknak az érintett dokumentumokkal kapcsolatban, amiket az e-mailre válaszolva is meg tudnak hosszabbítani. A késedelmi díjak összegének csökkenésén látszik, a szolgáltatás sikeressége.

d. közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások

A mára már hagyományosnak tekinthető, havi rendszerességgel megrendezett programok, mint a MANÓVÁR(Ó)! a legkisebbeknek, a MINI GALÉRIÁNK, az adventi koszorúkészítés vagy a TÁRSASJÁTÉK KLUB egyre több érdeklődőt vonzottak. A születésnap ELHAGYOTT KÖNYVEK VÁROSSZERTE és a költészetnap POSZTOLJ VERSET AZ UTCÁRA projekttel, a SZAVALÓVERSENYEKEN történő zsűrizéssel, a városnapokon - ahol a #helyaholélunk fotópályázat alkotásaiból hűtőmágnest készítettünk a látogatókkal, civil szervezetek programjain és a LAFFERT KÚRIÁBAN megrendezésre került VERSMUSTRÁN való részvétellel, a FSZEK SOROKSÁRI KÖNYVTÁRBAN tett látogatásunkkal, a városi advent ideje alatt felállított könyves polcunkkal, a TÉGY EGY KÖNYVET – VÉGY EGY KÖNYVET szekrénnel, a HŐSÖK TERÉRE kihelyezett madáretetőinkkel a könyvtár falai közül is sikerült kilépnünk.

ÍRÓ-OLVASÓ TALÁLKOZÓINKON HÓDI KATA meseterapeutával, KISS JUDIT ÁGNESSEL, RÉTI LÁSZLÓVAL, SZÜCS PÉTERREL, HÁY JÁNOSSEL és ZALKA CSENGE VIRÁG hivatásos mesemondóval találkozhattak az érdeklődők. NYÁRI OLVASÓTÁBORUNK meglepetésvendége VIBÓK ILDI volt. Az elmúlt évben két alkalommal változott koncert- ill. színházi helyszínné az épület. Szeptemberben a LA MOVIDA CUBA zenekar autentikus latin-amerikai ritmusai és a LOS CARBALLOS

gasztrocsomagjai varázsolták el a közönséget. Októberben pedig telt ház előtt mutatta be MONDJAD, ATIKÁM! című József Attila-estjét VECSEI H. MIKLÓS és BALLA GERGELY. *#ahelyaholélunk* címmel fotópályázatot hirdettünk a helyi lakosok számára. Előadást hallhattunk a biogazdálkodásról, a vakáció okos eltöltéséről, az Antarktiszról és Japánról. Járt nálunk egy jogi a Himalájából, két Caminót megjárta haraszi kötődésű zarándok, vendégül láttuk a soroksári FSZEK-eseket, egy drámapedagógust, aki a könyvtáros kollégák és érdeklődő pedagógusok számára tartott papírszínház bemutatót, pszichodráma foglalkozáson vettünk részt. A VÁROSI KÖNYVKLUB minden hónapban sikerrel tartotta meg találkozóit. Február 14-én KÖNYVES VAKRANDIT hirdettünk a könyvtárban. Az ALKOTÓK DUNAHARASZTI EGYESÜLETE egy alkalommal szervezett kézműves foglalkozást. Két alkalommal nagysikerű bábelőadásnak adtunk teret, mindkét alkalommal az ARANYSZAMÁR BÁBSZÍNHÁZ varázsolta el igényes előadásával a gyerekeket és a felnőtteket. Részt vettünk az ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK programsorozatban.

Kézműves munkák, festmények, fotók, óvodások alkotásai tették színessé Mini Galériánkat.

e. online felületek (honlap, közösségi média)

Honlapunk (<https://dhibiblio.hu>), Facebook-oldalunk kétezer követővel (<https://www.facebook.com/dhibiblio>) és 14 hírlevelünk (1784 fő igényelte a beiratkozásnál) aktív közösségi életet biztosítottak olvasóink felé az online térben is.

7. MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS

Jelenlegi felhasználóink mellett a potenciális olvasók igényeit is szem előtt kell tartanunk. Erre kitűnő alkalmat nyújtottak a városnapok, hiszen kitelepülve a külső helyszínre olyan embereket is elértünk, akik nem voltak aktív könyvtárhasználóink.

A korábban havi rendszerességgel megtartott kézműves foglalkozásainknak érdeklődés hiányában vetettünk véget. Kivéve az adventi koszorúkészítést, ami viszont évről évre egyre több érdeklődőt vonz. Munkaértekezleteinken határoztuk meg a soron következő időszakok feladatait, felelőseit és a feladatokhoz kapcsolódó határidőket. Olvasói igényfelmérést tartottunk dezideráta

és programterv témában. Ezek nagyban segítették terveink, céljaink kialakítását. 2024-ben is rendszeres szakmai támogatást kaptunk a *Hamvas Béla Megyei Könyvtártól* online munkaértekezletek formájában. Szakmai továbbképzéseken, rendezvényeken vettünk részt.

8. TUDOMÁNYOS KUTATÁS ÉS KIADVÁNYOK

Tudományos kutatásaink nem relevánsak, de olvasóink kérésére irodalomkutatást végzünk, ill. az ARCANUM ADATBÁZISSAL, könyvtárközi kölcsönzéssel (ODR) segítjük tudományos munkáikat.

9. PARTNERSÉGI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

A fenntartón túl meghatározó a helyi oktatási, nevelési intézményekkel és kulturális, civil szervezetekkel való kapcsolattartásunk. Emellett több kezdeményezésünkben kaptunk szakmai segítséget a DUNAHARASZTI ONLINE szerkesztőtől, LEHEL ENDRE grafikus, rajztanártól, a város alpolgármesterétől. Programjainkat a KISDUNATV, a DUNAHARASZTI ONLINE, a DUNAHARASZTI HÍREK is megosztotta, közvetítette, reklámozta.

Csatlakoztunk a MAGYAR KÖNYVTÁROSOK EGYESÜLETÉNEK országos és Pest megyei rendezvénysorozataihoz. Továbbra is kiemelt partnerünk a Szikla Integrált Könyvtári Rendszert biztosító NETLIB INFORMATIKAI, KERESKEDELMI ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT. 2024-ben 15 középiskolás diák jelentkezett közösségi szolgálatra, ennek kapcsán több környékbeli középiskolával is szerződésben állunk; egy pszichológus és három önkéntes diák segített a nyári táborunk lebonyolításában; emellett lehetőséget és helyszínt biztosítottunk egy könyvtáros hallgatónak szakmai gyakorlata elvégzésére.

10. PR/MARKETING/KOMMUNIKÁCIÓ EREDMÉNYEI

Honlapunkon, hírleveleinkben, plakátjainkon, Facebook-oldalunkon rendszeresen hírt adtunk aktuális programjainkról, új beszerzéseinkről. Fontosnak tartjuk a személyes kapcsolódást: saját könyvélményeinkkel, ajánlóinkkal is népszerűsítettük az olvasást. Könyvajánlóinkat, melyek

megtalálhatók honlapunkon, tematikusan füzetekbe is rendeztük (Gyermekek kihívásai, Iskolai bántalmazás, bullying, Reese Witherspoon Könyvklubja). Ezt a jövőben is folytatni szeretnénk.

A könyvtár kis előtere reklámfelületként is szolgál. Ide bárki felragaszthatja vállalkozását bemutató, tanfolyamát hirdető, elvesztett állatát kereső hirdetéseit. Emellett az utcára néző ablakok mögé ledes vitrin került. Oda a saját programjaink mellett más kulturális intézmények ajánlatai és az önkormányzat által szervezett szűrővizsgálatok időpontjai is kikerültek.

11. ÖSSZEFOGLALÓ A VÁRMEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI KÖNYVTÁR ÁLTAL AZ INTÉZMÉNYRE GYAKOROLT POZITÍV HATÁSOKRÓL

A HAMVAS BÉLA PEST MEGYEI KÖNYVTÁR részére 2025-ben is eljuttatjuk intézményünk jelen éves beszámolóját, a 2025. évi munkatervet és a statisztikai adatszolgáltatást. A megyei könyvtár által megtartott online munkaértekezletek, szakmai műhelynapok, ötletek, jógyakorlatok, szakmai iránymutatások, szervezett továbbképzések, rendezvények hozzásegítettek minket a DUNAHARASZTI VÁROSI KÖNYVTÁR sikeres működéséhez. Sikeresen pályáztunk egy a HAMVAS BÉLA PEST MEGYEI KÖNYVTÁR NKA-s pályázati forrásából támogatott ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK hetén megrendezésre került előadásra.

A DUNAHARASZTI VÁROSI KÖNYVTÁR 2024-ben kitűzött céljait eredményesen valósította meg.

A borítón Feith-Göblös Ágnes fotója látható. Készült a #ahelyaholélünk fotópályázatra.